

Janko N. Rogelj

Slovenska narodna čitalnica ob 35-letnici

V letošnjem letu bo minulo 35 let, odkar se je ustanovila Slovenska narodna čitalnica v Clevelandu. Med nami so še ustanovniki, ki se dobro in lepo spominjajo tistega poletja, ko je pričela med njimi živeti ideja, da bi ustanovili čitalnico, kjer bi se shajali naši Slovenci v Clevelandu, ki so hrepeneli po duševnem ^zrazvedrilu. Ni bilo to tako lahko delo, toda našli so se ljudje, ki so šli preko ovir ter dali ideji kos samostojnosti in pot v bodočnost. Treba je bilo pojmovati pomen čitalnice in njeno veliko nalogo, da so prišli do enotne misli: Ustanovimo čitalnico.

Dne 29. avgusta, 1941 bo 35 let, odkar so se zbirali v Knausovi dvorani zavedni Slovenci, med njimi tedanji urednik "Nove Domovine", gospod Rajko Fajgelj, da se posvetujejo o ustanovitvi čitalnice. Bili so povečini člani "Slovenskega Sokola", društva "Triglav" in društva "Naprej" št. 5/ Slovenske narodne podporne jednote.

O tej ustanovitvi nam koledar tiskovne družbe "Nova Domovina" za leto 1908 podaja sledeče poročilo:

"Na seji so se vsi navdušeno izrazili in sklenili, da se imenuje "SLOVENSKA NARODNA ČITALNICA". Prvim predsednikom je bil izvoljen g. Franjo Černe, podpredsednikom Peter Pikš, glavnim tajnikom, ustanovitelj čitalnice, g. Rajko Fajgelj, blagajnikom g. Ivan Pirnat. Čitalnica brez denarnih sredstev ni mogla dobiti, oziroma najeti pripravnih prostorov, se je takrat oglasil g. G. Travnikar, kateri je prepustil brezplačno del njegovih prostorov. S skromnimi močmi se je pričelo. Pisalo

se je najprvo na vse slovenske ameriške časopise, ki so veliko dobro razvijali. Potem g. Anton B. Pirkš, ki je bil vedno mo-
dušno začeli pošiljati brezplačno svoje časopise na čitalnico.
na mestu, kjer se je šlo za korist čitalnice. On je bil isto-

Iz malega raste veliko; zanimanje za čitalnico je začelo
časno tudi tajnik "Slovenskega ljudstva".
prihajati večje in kmalu je čitalnica štela okoli sto članov.

Po preteku enega leta se je organizirala tudi ženske in
Z majhno mesečnino 25 centov na mesec, se je kmalu toliko na-
dekleta, ki so postale članice čitalnice.
bralo, da se je moglo naročiti precej časopisov iz starega kraja.

Samo toliko imamo danes podatkov o ustanovitvi čitalnice.
Dne 28. novembra je čitalnica priredila svojo prvo veselico
Rad bi dobil kaj jasnejšega iz prvih zapisnikov, toda teh ni več.
v Knausovi dvorani, ki je nadvze nepričakovano dobro izpadla.

Do leta 1910. sem se poslužil usnih izročil, kjer se pričinja
Dohodki veselice so bili toliki, da si je čitalnica takoj naro-
zopet pisana zgodovina.

čila 250 knjig, večino krasno vezane. Ob tej veselici je tudi
V naši Slovenski narodni čitalnici vidi slika prvega
prvič nastopilo več društev, kakor "Triglav", ki je povspešil
odбора. Na sliki so: Frank Černe, Jože Kalan, Ivan Španek,
sijaj veselice s svojim pevskim zborom, kakor tudi obstoječe
Zupancič, Ivan Avsec, Anton Benedik, Peter Pirkš in Ivan Pirnat.
društvo "Sava".

(Zadnji štirji so že umrli.)

Dne 9. januarja, 1907. so se vršile prve glavne volitve
Ustno izročilo pove, da se je ob ustanovitvi čitalnice
odбора. Izvoljeni so bili z veliko večino: Predsednik Fr. Černe,
28 članov, med katerimi je bil tudi podpredsednik čitalničar
podpredsednik P. Pikš, prvi tajnik Louis J. Pirc, (Rajko Fajgelj
Frank Černe, ki je veliko pripomagal k temu, da je čitalnica
je radi preobilih poslov odstopil že med letom), blagajnikom
dobila dom, ki ga takrat kultura ni imela.
A. Grdina, in knjižničarjem Louis J. Pirc.

V letu 1907 in 1908 je bila precejšnja kriza med delavci
Med tem se je čitalnica iz svojih začasnih prostorov
v Clevelandu. Denarja ni bilo; prišlo je tako daleč, da je bilo
pri g. G. Travnikarju preselila v svoje prostore na 1365 East
čitalnica v denarnih zadregah, o čemer bomo šliše se pozneje.
55th cesti, kjer se je kmalu udomačila. Preskrbela si je
Čitalničar Frank Černe je takrat stopil do članov in rojakov,
lepo omaro za knjige. Čitalnica je takrat imela 44 listov:
da naj priskočijo na pomoč. Nabral je vsoto 65 dolarjev. Čital-
Slovenske iz Amerike in iz domovine, tako nekaj nemških in
nica se je zopet opomogla.
angleških. Čitalnica je takrat še imela 315 knjig, večinoma
Čak, iz preje omenjenih prostorov se je čitalnica preselila
krasno vezane. Pričelo se je takrat tudi s predavanji.

na St. Clair cesti, v bližino 55. ceste, k čitalničarju Rudolf
V enem letu svojega obstanka je čitalnica imenovala
Perdanu; od tam na 61 cesto k Levstiku. Med tem časom so se
za izvanredne zasluge, ki sta jih pridobila za čitalnico, dva
vršili manjši boji med čitalničarji. Pričelo se izmenjavati
častna člana, to je: g. Rajko Fajgelj, ustanovnik, kateremu gre
umenja, čistilo se je obzorje, vsa pripovedovanja kažejo, da tem
prva zahvala, da imamo S.N.Čitalnico in da se je pričela tako
je bilo življenje v čitalnici zanimivo. Kako se danes radi

dobro razvijati. Potem g. Anton B nedik, ki je bil vedno mož na mestu, kjer se je šlo za koristi čitalnice: On je bil istočasno tudi tajnik "Slovenskega Sokola".

Po preteku enega leta so se priglasile tudi ženske in dekleta, ki so postale članice čitalnice."

|| Samo toliko imamo danes podatkov o ustanovitvi čitalnice. Rad bi dobil kaj jasnejšega iz prvih zapisnikov, toda teh ni več. Do leta 1910. sem se poslužil ustnih izročil, kjer se pričinja zopet pisana zgodovina.

V naši Slovenski narodni čitalnici visi slika prvega odbora. Na sliki so: Frank Černe, Jože Kalan, Ivan Špehek, Zupančič, Ivan Avsec, Anton Benedik, Peter Pikš in Ivan Pirnat. (Zadnji štirji so že umrli.)

Ustno izročilo pove, da se je ob ustanovitvi vpisalo 28 članov, med katerimi je bil tudi poznani in delavni čitalničar Frank Korče, ki je veliko pripomogel k temu, da je čitalnica dobila pomen, ki gre takemu kulturnemu zavodu.

V letu 1907 in 1908 je bila precejšna kriza med delavci v Clevelandu. Denarja ni bilo; prišlo je tako daleč, da je bila čitalnica v denarnih zadregah, o čemer bomo šlišali še pozneje. Čitalničar Frank Černe je takrat stopil do članov in rojakov, da naj priskočijo na pomoč. Nabral je vsoto 65 dolarjev. Čitalnica se je zopet opomogla.

Iz preje omenjenih prostorov se je čitalnica preselila na St. Clair cesto, v bližino 55. ceste, k čitalničarju Rudolfo Perdanu; od tam na 61 cesto k Levstiku. Med tem časom so se vršili manjši boji med čitalničarji. Pričela so izmenjavati mnenja, čistilo se je obzorje, vsa pripovedovanja kažejo, da je bilo življenje v čitalnici zanimivo. Kako se danes radi

pogovarjajo stari čitalničarji o tistih hudih dnevih, kako še le danes trezno presojujejo: Kdo je imel prav, in kdo zopet ne. Iz tistih in poznejših časov nam govori o posameznih nedostatkih in navodilih tako zvana "Pritožbena knjiga", katera je na razpolago vsem čitalničarjem v čitalnici. Predolgo bi se zavleklo to pisanje, ako bi vam navajal potrebnosti, ampak za radi boljše- ga pojmovanja, kaj se je godilo takrat v čitalnici, jo omenim na tem mestu.

V letu 1910 se nahaja čitalnica na St. Clair Ave. in Norwood Rd. Potreba je zahtevala, da so morali preseliti hišo na Norwood Rd. in Glass Ave., in tako se je s hišo preselila tudi čitalnica. Tudi malo ognja je bilo takrat, da so pogorole zavese v čitalnici, toda knjige niso zgorele. Predsednik čitalnice je bil takrat Josip Žele, tajnik Mike Lah in blagajnik Požun. V tem letu se napiše tudi Spominska knjiga z zgodovino čitalnice. Teči spominske knjige ni več danes med arhivi čitalnice. V zapisnikih tega leta se čita, da so bili pridni in aktivni sledeči čitalničarji: Josip Kalan, Primož Kogoj, Frank Hudovarnik, Slavester Trušt, Ivan Lah, Karol Rogel, kolektor, Anton Peterlin, Spetič, Mike Lukner, Peter Pikš, Hinko Bole, Milan Trošt, Zamljen, Frank Černe in drugi. V majskem zapisniku je omenjeno, da je blagajna za čitalnico Mrs. Kromar en dolar. To omenim samo vske radi tega, ker je bila ona ena izmed poznanih in zvestih čitalničark, ki je darovala marsikateri dolar v korist čitalnice. Ona je ostala zvesta čitalničarka do svoje smrti.

Koncem istega leta se čita v zapisnikih, da se čitalnica zanima za zidanje "Sokolskega doma". Na občnem zboru v mesecu decembru se dovoli iz čitalniške blagajne 25 dolarjev. Na istem stičnem kubom. Nekateri ugovarjajo in se sklicujejo na pravila,

zborovanju imenuje, čitalnica Jos. Želeta in Ivana Laha za častne članke Slovenske narodne čitalnice v Clevelandu. Čitalničar Lah je naslednje leto odpotoval v domovino. Čitalnica je v njem izgubila dobrega člana in vestnega kolektorja. V čitalniški odbor za leto 1911 so izvoljeni sledeči: Jos. Žele predsednik, Peter Pikš podpredsednik, Adolf Petrič tajnik, J. Požun blagajnik, Anton Peterlin računski tajnik, in v nadzorni odbor sledeči: Frank Hudovernik, Frank Strehovec in Primož Kogoj. Knjižničar ostane Charli Rogelj, ki nosi prvenstvo tega urada pri Slovenski narodni čitalnici. Čitalničar Jos. Kalan govori, da je sramo. Med letom se ne završi kaj posebnega, delo gre svojo pot naprej. Naučijo, okoli 35 novih knjig, priredijo petletnico; čitalničar M. Lah podari sliko Franceta Prešerna, katere še danes visi v čitalnici. V tem letu se tudi preselijo v Želetovo hišo na 61. cesti. Zapisniki kažejo, da so bili med letom aktivni sledeči čitalničarji: Dr. F. J. Kern, Frank Lunka in Mike Cvelbar, kakor tudi več drugih, ki so bili ževomenjeni. Naj se čitalnica združi s Sloven. Za leto 1912 je izvoljen sledeči odbor: Predsednik Peter Pikš, podpredsednik John Marn, tajnik Ignac Smuk, in Anton Peterlin, blagajnik Hinko Bole. Tajnik Smuk opusti svoje mesto, a zapisnik vodi Karol Lenče. To leto postane kritično za čitalnico. Blagajna je prazna, članstvo se je znižalo, vlada zopet delavska kriza. Na dan 21. avgusta je sklican prvi izredni občni zbor, da reši čitalnico iz težkega položaja. Zbor je bil dobro obiskan, pričelo se je razpravljati o tem in onem. Računski tajnik poda svoje poročilo: V blagajni je šet \$ 13.18. V tem je povedano vse. Čitalnica ima še 40 plačujočih članov, okoli deset jih hodi po knjige. Izraženo je mnenje, da se čitalnica združi s socijalističnim klubom. Nekateri ugovarjajo in se sklicujejo na pravila,

kjer je zabeleženo, da v slučaju razpada čitalnice pripade njeno doma, kjer je še danes. V dvajsetih letih se je preselila deset-
 imetje društvu "Slovenski Sokol". Oglasijo se čitalničarji, da se
 krat ter tako našla mir v narodovi hiši. V zapisnikih tega
 kaj enakega ne more zgoditi, ker Sokol še nima svojega doma.
 leta se čita, da je čitalnica med prvimi, ki podpiše delnice
 Sledijo različni pogovori, nakar je sprejet predlog, da se
 Slovenskega narodnega doma.

skliče drugi izredni občni zbor in tam se definitivno določi,
 Za leto 1914 so izvoljeni sledeči: Predsednik A. Peterlin,
 kaj bo usoda čitalnice.

podpredsednik Faletič, tajnik Anton Milavec, knjižničar Frank

Drugi občni zbor se snide na dan 4. septembra 1913.
 Jakšič, blagajnik Ivan Cebular, računski tajnik M. Cvelbar.

Zapisnik zadnje seje se sprejme, nakar je na željo Kalana poveda-
 Čitalnica si v tem letu nabavi novo omaro, katero napravita
 no, da ima čitalnica v blagajni \$ 54.37. Nato se prične zopet
 brezplačno Jakob Cič in Anton Stanovnik. Med čitalničarji najdemo
 debata, kaj naj bi se storilo. Čitalničar Jos. Kalan govori, da
 sledeče, da so bili aktivni: Kalan, Linger, Kališ, Hočevar,
 je sramotno za moše, ki vedo kako velikega pomena je čitalnica,
 Lunka, Pekol, Zamljen, Krašovec, Kristov, Josepina Jereb, Tončka
 da bi jo pustili, da propada. Navdušuje čitalničarje k vstraj-
 Likar, Blaž Logar in Jankovič.

nosti in resnemu delu, da ostane čitalnica samostojna, taka,

Za leto 1916 imamo sledeči odbor: Predsednik Anton
 kakršna je bila od svojih pričetkov. On pravi, da to ni krivda
 Peterlin, podpredsednik Frank Lunka, tajnik Vatro Grill, knji-
 odbornikov, ampak nered je nastal v prejšnjem letu, ko ni bila
 žničar Frank Krašovec, blagajnik Cebular. V nadzorni odbor ste
 finanča v redu, kot bi morala biti. Čitalničar Kališ govori, da
 izvoljeni: Mary Kunstelj in Tončka Likar. V tem letu prazni
 ne vidi pravega izhoda ter svetuje, da naj se čitalnica združi
 čitalnica desetletico v Grdinetovi dvorani.

s Slovenskim Sokolom. Sledijo še nadaljni razgovori, nakar

Predno pridem k opisovanju drugega desetletja, bi se rad
 Peter Pikš stavi predlog, da ostane čitalnica še vnaprej samo-
 opravičil le toliko, da je mogoče, da sem prezrl ime tega ali one-
 stojna. Predlog je bil sprejet z veliko večino glasov, in tako
 ga, ki je bil delaven in priden pri čitalnici. Zapisniki ne
 je naša Slovenska narodna čitalnica ostala še do danes sama in
 govori jo dovolj jasno, če pa pogledamo naš imenik, ki je visel v
 samostojna.

čitalnici pred petnajstimi leti, čitamo sledeče: Številko 3 je

Za leto 1914 so izvoljeni: Predsednik dr. F.J. Kern,
 imel Jože Kalan, številko 6 Frank Cerne, številko 9 Frank Belaj,
 podpredsednik Faletič, tajnik John Pollock, glagajnik H. Bole.
 številko 63 Primož Kogoj, številko 71 Ivana Kromar, številko 78

V tem letu se čitalnica zopet seli. Prostore ji da Slovenski
 Karol Rozelj, številko 160 doktor F.J. Kern, številko 199 Jos.

Sokol na vogalu Glass Ave in East 61st St., kjer je ostala do
 Zale. Iz tega imenika se pozna, kdo je držal prvih dvajset let
 časa, da se je preselila v staro poslopje Slovenskega narodnega
 ter redno plačeval mesečnino. Po tem imamo zopet druge dobre člane,
 doma. Iz starega poslopja se je preselila na pročelje novega
 ki so prenehali biti člani ter so zopet pristopili. Ko pišem to

zgodovino, ki je napravil krivico Mrs. Zofki Bink, ako bi niti ne
 omenila, ki je bila vedno aktivna in navdušena čitalničarka, dokler
 krat ter tako našla mir v narodovi hiši. V zapisnikih tega
 leta se čita, da je čitalnica med prvimi, ki podpiše delnice
 čitalnice doktor F.J. Kern. Koliko je bilo drugih, ki so prvih
 Slovenskega narodnega doma.

Za leto 1914 so izvoljeni sledeči: Predsednik A. Peterlin,
 podpredsednik Faletič, tajnik Anton Milavec, knjižničar Frank
 Jakšič, blagajnik Ivan Čebular, računski tajnik M. Cvelbar.

Čitalnica si v tem letu nabavi novo omaro, katero napravita
 brezplačno Jakob Čič in Anton Stanovnik. Med čitalničarji najdemo
 sledeče, da so bili aktivni: Kalan, Linger, Kališ, Hočevan,
 Lunka, Pekol, Zamljen, Krašovec, Pristov, Josepina Jereb, Tončka
 Likar, Blaž Logar in Jankovič.

Za leto 1916 imamo sledeči odbor: Predsednik Anton
 Peterlin, podpredsednik Frank Lunka, tajnik Vatro Grill, knji-
 žničar Frank Krašovec, blagajnik Čebular. V nadzorni odbor ste
 izvoljeni: Mary Kunstelj in Tončka Likar. V tem letu proslavi
 čitalnica desetletnico v Grdinetovi dvorani.

Predno pridem k opisovanju drugega desetletja, bi se rad
 opravičil le toliko, da je mogoče, da sem prezrl ime tega ali one-
 ga, ki je bil delaven in priden pri čitalnici. Zapisniki ne
 govorejo dovolj jasno, če pa pogledamo naš imenik, ki je visel v
 čitalnici pred petnajstimi leti, čitamo sledeče: Številko 3 je
 imel Jože Kalan, številko 6 Frank Černe, številko 9 Frank Belaj,
 številko 63 Primož Kogoj, številko 71 Ivana Kromar, številko 78
 Karol Rogelj, številko 160 doktor F.J. Kern, številko 199 Jos.

Žele. Iz tega imenika se pozna, kdo je držal prvih dvajset let
 ter redno plačeval mesečnino. Potem imamo zopet druge dobre člane,
 ki so prenehali biti člani ter so zopet pristopi. Ko pišem to

zgodovino, bi napravil krivico Mrs. Zofki Birk, ako bi ni ne omenil, ki je bila vedno aktivna in navdušena čitalničarka, dokler je bila med nami v Clevelandu. Mnogo dobrega je napravil za našo čitalnico doktor F.J. Kern. Koliko je bilo drugih, ki so prvih dvajset let napravili toliko koristnega in dobrega za našo čitalnico, toda so odšli iz Clevelanda. V dvajsetih letih je bilo vpisanih članov pri čitalnici 1116. Predsednik Anton Kovačič, tajnik Erazem Gorše, knjižničar Jo Odbor za leto 1917 je bil sledeč: Predsednik M. Lah, podpredsednik A. Milavec, tajnik Vatro Grill, blagajnik Čebular, knjižničarja Fr. Krašovec in Janko N. Rogelj, nadzorniki: dr. F.J. Kern, H. Bole in J. Ambrož. Kolektor Karol Rogelj. Med letom je izvoljen predsednikom Frank Kovačič, ra i odstopa M. Laha. Radi istega vzroka sta izvoljena v nadzorni odbor: Frank Drašler in J. Čič. Čitalnica ima v tem letu dvoje predavanj: o amerikanizaciji govori John Mihelič, o pomenu čitalnice pa pesnik Ivan Zorman. Čitalnica se zelo zanima za Slovenski narodni dom, stoji v stik z Jugoslovanskim odborom, toda občni zbor v decembru odloči, da ostane čitalnica nevtralna glede takratne vojne politike. v domovino, njegovo mesto prevzame E. Gorše. Izredni Odbor za leto 1918 so izvoljeni: Predsednik Anton Kovačič, podpredsednik Frank Zorič, tajnik Vatro Grill, blagajnik Čebular, knjižničar Jos. Ivančič; nadzorniki: Jos. Kalan, J. Čič in Frank Kovačič. Med letom se ne dogodi kaj posebnega, ker takrat je bil vojni čas, in ljudje so bili zainteresirani bolj v dnevne vojne dogodke. Čitalničar Jos. Žele podari eno čitalnico Slovenski narodni čitalnici. Na dan 13. avgusta se Odbor za leto 1919 je sledeč: Predsednik J. Čič, podpredsednik V. Sever, tajnik Stanko Žele, blagajnik Ivan Čebular,

knjižničar Erazem Gorše. Dramatično društvo "Ivan Cankar" priredi to leto igro "Bevček Andrejček" ter izroči čisti preostanek čitalnici v vsoti \$ 45.33. Med letom odstopi predsednik in na njegovo mesto se izvoli Antona Kovačiča. Mesto tajnika, ki je odšel iz mesta, prevzame tajništvo Vatro Grill.

Za leto 1920 so izvoljeni sledeči: Predsednik Anton Kovačič, podpredsednik Anton Vesel, tajnik Erazem Gorše, knjižničar John Steblaj, blagajnik V. Vokač, nadzorniki: Kuhelj, K. Rogelj, ~~xxixxA~~ Komar, J. Čebular in A. Grden. Tajnik je odstopil že januarja meseca in njegovo mesto je prevzel knjižničar John Steblaj. V tem letu se dovoli profesorju J.F.Volku, da obdrži večerno angleško šolo v čitalniških prostorih. Izražena je tudi želja, da bi se Slovenska narodna čitalnica združila z dramatičnim društvom "Ivan Cankar", zakar se izredni občni zbor na dan 30. januarja 1921.

Odbor za leto 1921 je sledeč: Predsednik J. Skuk, podpredsednik L. Truger, tajnik Janko Medvešek, blagajnik V. Vokač, nadzorni odbor: John Kerže, Karol Rogelj in J. Čič. John Kerže odide v domovino, njegovo mesto prevzame E. Gorše. Izredni občni zbor, ki se je vršil na omenjeni dan, je z veliko večino sklenil sledeče: Slovenska narodna čitalnica se ne združi z društvom "Ivan Cankar", ampak ona podvzame delo, da centralizira vsa kulturna društva v močno centralo. V ta odbor so izvoljeni: Frank Černe, Primož Kogoj, dr. F.J. Kern, Jos. Kalan, John Steblaj, Janko N. Rogelj in L. Truger. Čitalnica postane članica "Zveze slovenskih kulturnih društev. Na dan 13. avgusta se preseli v staro poslopje Slovenskega narodnega doma. Slovenska narodna čitalnica pripomore, da se ustanovi čitalnica

v Slovenskem domu na Holmes Ave., v Collinwoodu. Življenje čitalnice se poživljuje v tem letu.

Odbor se leto 1922 je sledeč: Predsednik Anton Kovačič, podpredsednik L. Truger, tajnik Janko Medvešek, knjižničar J. Steblaj, nadzorni odbor: Janko N. Rogelj, Karol Rogelj in Josip Birk, ml.

Odbor za leto 1923 je sledeč: Predsednik Janko N. Rogelj, podpredsednik Vatro Grill, tajnik Jos. Birk, ml., blagajnik Anton Abram, nadzorniki: Edvin Primožič, Boris Paulin in Janko Medvešek, in knjižničar Anton Kovačič.

Odbor za leto 1924 je sledeč: Predsednik John Pollock, podpredsednik Vatro Grill, tajnik Boris Paulin, blagajnik Jos. Birk, ml., knjižničar Anton Kovačič, nadzorniki: A. Komar, M. Berjak in Frank Klemenčič. Knjižničar Anton Kovačič položi resignacijo radi selitve v Euclid, Ohio. Na njegovo mesto je izvoljen Andrej Križmančič. V tem letu se čitalnica preseli

za leto 1925 je izvoljen sledeči odbor: Predsednik Janko N. Rogelj, podpredsednik Jos. Kalan, tajnik John Medvešek, blagajnik Anton J. Terbovec, knjižničar Anton Vehar, ki pa je

podpredsednik K. Rogelj, tajnik J. Šircelj, blagajnik A. Abram, takoj v januarju resigniral ter je njegovo mesto prevzel A. Križmančič, pomožni knjižničar Louis Knez, nadzorniki: Frank Klemenčič, Frank Jerina in Žerjav. Radi odstopa tajnika Belaj, Frank Jerina in Anton Vavpotič, prevzame med letom tajništvo Janko Medvešek.

Med letom sta predavala pri čitalnici dr. J. Mally in dr. F.J. Kern. Druzi posebnosti se ne najde med zapisniki. Odbor za leto 1926: Predsednik Janko N. Rogelj, podpredsednik Karol Rogelj, tajnik Janko Medvešek in L.F. Truger,

Za leto 1928 so sledeči izvoljeni v dobor čitalnice: blagajnik Anton Abram, knjižničarja A. Križmančič in Mary Križmančič, nadzorni odbor: Anton Vapotič, Frank Klemenčič in tajnik Milan Medvešek, blagajnik Anton J. Terbovec, knjižničarja Frank Jerina.

Andrej Križmančič in Mary Križmančič. Nadzorni odbor: Frank Belaj, Kakšna je bila Slovenska narodna čitalnica v letu 1926, Anton Vavpotič in Zvonko Mohorčič. Na ta letni seji je bilo

tolje pred 15 leti? Iz opisa ob 20-letnici S.N.Čitalnice posnemam sledeče: Čitalnica šteje okoli 425 članov in članic, imamo je na razpolago okoli 1500 knjig najrazličnejše vsebine, hrani do 400 stiletnikov slovenskega časopisja v Ameriki. Knjige hrani v treh omarah, nahaja se v sobi na pročelju SND. Soba čitalnice je okusno opremljena s slikami sledečih pisateljev: Jurčič, Trubar, Medved, Hribar, Prešern, Tavčar, Gregorčič, Vodnik, Aškerc, Cankar, Pajkova, kakor tudi slika Cirila in Metoda. Poleg tega je tudi slika prvega odbora čitalnice, Bled, Ob Soči in pogreb Lunder in Adamiča. Slovenska narodna čitalnica je tudi inkorporirana, kar znači na steni viseči čarter. V tem letu se je nabavilo dosti novih knjig. Statistika kaže, da se v zimskih časih izposodi ob nedeljah in četrtnih do 200 knjig na teden. Štok znaša \$ 125.00.

Čitalnica je proslavila dvajset-letnico na večer 19. septembra, 1926. predsednik Ludvik Medvešek, tajnik Milan Medvešek,

blagažnik Anton J. Terbovec, knjižničarja Joseph Široč in Mary Križmančič. Za leto 1927 je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Janko N. Rogelj, podpredsednik Jos. Kalan, tajnik John Medvešek, blagažnik Anton J. Terbovec, knjižničar Anton Vehar, ki pa je

tako v januarju resigniral ter je njegovo mesto prevzel: A. Križmančič, pomožni knjižničar Louis Knez, nadzorniki: Frank Belaj, Frank Jerina in Anton Vavpotič.

Med letom sta predavala pri čitalnici dr. J. Mally in dr. F.J. Kern. Drugih posebnosti se ne najde med zapisniki.

Za leto 1928 so sledeči izvoljeni v dobor Čitalnice: Predsednik Janko N. Rogelj, podpredsednik Louis F. Truger, tajnik Milan Medvešek, blagažnik Anton J. Terbovec, knjižničarja Andrej Križmančič in Marv Križmančič. Nadzorni odbor: Frank Belaj, Janko N. Rogelj, podpredsednik Jos. Kalan in knjižničar Jos. Anton Vavpotič in Zvonko Mohorčič. Na 12 letni seji je bilo

Sircelj, njegov pomočnik Louis Dular, blagažnik Anton Terbovec, nadzorniki: Anton Vavpotič, Wm. Candon in ~~Irma~~ Irma Kalan. V tem letu se povabi ameriškega slovenskega pisatelja Louis Adamiča, da naj pride predavat k Slovenski narodni čitalnici v Clevelandu. Mr. Adamič je odobril, da bi rad prišel, toda se je odločil, da odpotuje v domovino. Iz zapisnikov se čita, da so naša podporniška društva priskočila čitalnici na pomoč s svomi letni darovi, kar je našo čitalnico držalo pri življenju do danes.

Za leto 1933 je izvoljen sledeči odbor: Predsednik John Pollock, podpredsednik L. Medvešek, tajnica-knjižničarka Mary Križmančič, pomožni knjižničar Louis Dular, blagažnik Anton J. Terbovec, nadzorniki: Anton Vavpotič, Wm. Candon in Irma Kalan.

V tem letu nastane prava denarna križa pri čitalnici. Kar so imeli denarja, bil je zamrznjen na banki, dohodkov ni bilo, zakar se ni moglo plačevati stanarine Slovenskemu narodnemu domu.

Zato je nekdo sprožil misel, da naj SND prevzame čitalnico ter jo vodi naprej. Vršila se je seja, na kateri se čitalničarji zavzamejo, da naj čitalnica ostane ~~xxxxxxx~~ samostojna, da se bo že

dobilo denar, s katerim se bo plačalo zaostalo ~~xxxxxxx~~ stanarino. Napravili so čajanko in koncem leta je poročal blagažnik, da imajo \$ 470.00 nepremičnega denarja na banki. le \$ 40.00 na

rokah, kar lahko porabijo za mesečne stroške.

Za leto 1934 je izvoljen sledeči odbor: Joseph Likar predsednik, podpredsednik L. Medvešek, tajnica-knjižničarka

Mary Križmančič, pomožni knjižničar Louis Dular, nadzorni odbor: Anton Vavpotič, Wm. Candon in Andrej Križmančič.

Med letom priredi čitalnica čajanko, kakor običajno.

Vsem tistim podpornim društvom, ki letno darujejo več kot tri

dolarje, se izda članske karte, s katerimi lahko člani posameznih društev dobijo čitalniške knjige za čitati. Jugoslovanskemu izselniškemu komisarju se piše, da pošlje brezplačno knjige za čitalnico. Tako se naroči tudi knjige "Modre ptice". V jeseni društvo "Ivan Cankar" vprizori igro "Štiri tedne v nebesih" v korist čitalnice. Med letom umrje predsednik čitalnice, Jos. Lončar. Predsedništvo prevzame podpredsednik L. Medvešek, podpredsedništvo Mary Krizmančič in za pomožnega knjižničarja je izvolje Anton Klančar.

Za leto 1935 je izvoljen sledeči odbor: Predsednik John Pollock, podpredsednik L. Medvešek, tajnik Joe Šircelj, blagajnik Anton J. Terbovec, knjižničarja Joe Pegrič in Anton Klančar. Zapisnikarca Mary Križmančič, nadzorniki: Anton Vavpotič, Wm. Candon in Louis Dular.

V tem letu povabijo dr. Makoveca, da predava, August Kollander kaže premične slike in Anton J. Terbovec predava o cvetlicah.

Za leto 1936 je izvoljen sledeči odbor: Predsednik John Pollock, podpredsednik L. Medvešek, knjižničarja J. Pegrič in Anton Klančar, blagajnik Anton J. Terbovec, nadzorniki: Wm. Candon, Louis Dular in V. Schneller.

V tem letu Čitalnica in prosvetni odbor SND povabita T. Andrica od The Cleveland Press, da kaže premične slike iz njegovega potovanja po Evropi.

Za leto 1937 je izvoljen sledeči odbor: Predsednik John Pollock, podpredsednik L. Medvešek, tajnica Mary Križmančič, blagajnik Anton J. Terbovec, knjižničarja J. Pegrič in Anton Klančar, nadzorniki: Wm. Candon, Louis Dular in Valentin Sever.

V tem letu priredita skupno veselico čitalnica in društvo Slovenski Sokol. Druge važnosti ni zabeležiti pri čitalnici.

V letu 1938 je izvoljen sledeči odbor: Predsednik Wm. Candon, podpredsednik ~~XXXXXXX~~ Charley Samsa, ^{blagajnik} ~~XXXXX~~ Louis Dular, tajnik Anton Kess, knjižničarja Joseph Kess in John Lonchar, nadzorniki: Frank Glash, Charley Samsa in Jacob Čič.

Slovenski narodni dom zniža najemnino Slovenski narodni čitalnici.

Za leto 1939 je sledeči odbor: Predsednik Wm. Candon, podpredsednik Valentin Sever, tajnik Anton Kess, blagajnik Louis Dugar, knjižničarja Joseph Kess in John Lonchar. Nadzorni odbor: L. Medvešek, J. Čič in Chas. Samsa.

Za leto 1940 je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Wm. Candon, podpredsednik Valentin Sever, tajnik Valentin Sever, blagajnik Louis Dular, zapisnikar Anton Kess, knjižničar Joseph Kess. Nadzorni odbor: L. Medvešek, Ivan Babnik in J. Čič. Med letom se je kupilo nekaj novih knjig ter sklenilo, da čitalnica praznuje 35-letnico na dan 9. februarja, 1941.

Sedanji odbor pri Slovenski narodni čitalnici je sledeč: Predsednik Wm. Candon, podpredsednik Jacob Čič, tajnik Valentin Sever, blagajnik in zapisnikar L. Medvešek, knjižničar Louis Dular. Nadzorni odbor; Anton Vavpotič, Chas. Samsa in Ivan Babnik.

V nedeljo 9. februarja, 1941 praznuje Slovenska narodna čitalnica 35-letni jubilej v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Proslava se prične ob tretji uri popoldne. Na programu bo govor, petje in dramska predstava, kakor tudi ples in pristna domača zabava, kakršne so v navadi pri čitalnici.

To je opis 35-letnega delovanja kulturne ustanove med Slovenci v Clevelandu. Čitali ste imena naših poznanih Slovencev in Slovenk, ki so udeleževali pri slovenski knjigi v Ameriki. Ni jih tako veliko, toda bili so in so še danes, ki žrtvujejo svoj čas, da čitalnica še obstaja. Sicer je skromno njeno delo, samo oni, ^{K*}so iskali duševno hrano in duševno zadoščenje, so prišli k nji po utehe. Bil je to krožek ljudi, ki je hranil v sebi pravo in nesobično narodno zavest v tuji zemlji. Bil je to krožek ljudi, ki se je zavedal, da ima naš narod svoje pisatelje in pesnike, ki so čuvarji naše male, toda bogate slovenske besede. Slovenska narodna čitalnica jim je bila čista in draga narodna svetinja, katero so čuvali kot shranjen biser, ki je prišel med nje iz daljne, daljne rodne zemlje. Kadar koli je omagovala naša čitalnica, vselej se je našel narodno zaveden mož v Clevelandu, ki je zastavil x svojo moško besedo, svoj korak in delo, pa je bila "rešena" ponovno. Danes je Slovenska narodna čitalnica še vsa naša - narodova in v narodovi hiši, zato se menda mnogi toliko globoko ne zanimamo za njo. Na varnem je. Iz narodove hiše je ne bo nikdo pognal, ona ima tam svoj kotiček, in tam bo ostala.

Pet in dvajset let sem njen član, dvakrat sem jo selil v njenem življenju, in ko smo jo preselili v S.N.Dom, smo jo pripeljali domov, pod svoj narodov krov. In tu ostane.

Slava spominu vseh umrlih čitalničarjev in čitalničark, hvala vsem živečim ustanovnikom in dolgoletnim članom in članicam, navdušenje in korajžbo vsem onim, ki jo danes vodijo k 35-letnemu obstanku.

To je opis 35-letnega delovnega kulturne ustanove med Slovenci v Clevelandu. Čitali ste imena naših pomembnih Slovencev in Slovenk, ki so udeleževale pri slovenski knjigi v Ameriki. Ni jih tako veliko, toda bili so in so še danes, ki trivujejo svoj čas, da čitalnica še obstaja. Sicer je skromno njeno delo, samo oni, ^{ki} so iskali duševno hrano in duševno zadoščenje, so prišli k nji po utehi. Bil je to krošek ljudi, ki je hranil v sebi pravo in nespišno narodno zavest v tuji zemlji. Bil je to krošek ljudi, ki se je zavedal, da ima naš narod svoje pisatelje in pesnike, ki so čuvrli naše male, toda bogate slovenske besede. Slovenska narodna čitalnica jim je bila čista in draga narodna svetinja, katero so čuvrli kot shranjen biser, ki je prišel med nje iz daljine, daljne rodne zemlje. Kadar koli je omagovala naša čitalnica, vselej se je našel narodno zaveden moš v Clevelandu, ki je sestavil v svojo moško besedo, svoj korak in delo, pa je bila "rešena" ponovno. Danes je Slovenska narodna čitalnica še vse naša - narodove in v narodovi hiši, zato se menda mnogi toliko globoko ne zanimamo za njo. Na varnem je. Iz narodove hiše je ne bo nikdo pogrel, ona ima tam svoj kotiček, in tam bo ostala.

Pet in dvajset let sem njen član, dvakrat sem jo sečil v njenem življenju, in ko smo jo preselili v S.N.Dom, smo jo pripeljali domov, pod svoj narodov krov. In tu ostane.

Glava spominu vseh urlih čitalničarjev in čitalničark, hvala vsem živečim ustanovnikom in dolgoletnim članom in članicam, navdušenje in koražo vsem onim, ki jo danes vodijo k 35-letnemu oblatniku.